

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Komunikacja międzykulturowa		8.0.11158	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Rosyjskiego i Przekładoznawstwa			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Rosjznawstwo	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Tatiana Kananowicz; dr hab. Zoja Nowożenowa, profesor uczelni; dr hab. Urszula Patocka-Sigłowy, profesor uczelni; prof. dr hab. Alicja Pstyga			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		Semestr 4:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - udział w zajęciach,	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		20 godzin - samodzielne studiowanie literatury,	
Liczba godzin		przygotowanie zadań wskazanych przez prowadzącego.	
Wykład: 30 godz.		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- rosyjski - polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Wykład konwersatoryjny		Sposób zaliczenia	
- Wykład problemowy		Zaliczenie na ocenę	
- Wykład z prezentacją multimedialną		Formy zaliczenia	
		- zaliczenie pisemne (test)	
		- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie:	
		<ul style="list-style-type: none"> ocen cząstkowych, otrzymanych za samodzielną pracę z tekstami kultury (2 eseje na zadane przez prowadzącego tematy) – 30% (ocenia się stopień wyczerpania tematu, szczegółowość i dokładność analizy, umiejętność stosowania metodologii), ocen cząstkowych, otrzymanych za udział w dyskusji wokół tekstów kultury (2 utwory literackie, 2 filmy - do samodzielnego obejrzenia przez studenta) – 30%, wyniku końcowego testu – 40% (test sprawdzający opanowanie materiału z całego semestru). 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	esej	dyskusja	test
	Wiedza		
K_W01	X	X	X
K_W05	X	X	X
K_W11	X	X	X
	Umiejętności		
K_U02	X		
K_U05	X	X	
K_U06	X	X	
K_U07	X	X	
K_U09	X	X	
K_U10	X		
K_U11	X	X	
K_U13	X		
	Kompetencje społeczne		
K_K01		X	
K_K02	X	X	
K_K06	X	X	
K_K07	X	X	
K_K08	X	X	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Zaliczenie wstępu do nauki o kulturze, zaliczenie przedmiotu podstawy językoznawstwa ogólnego.

B. Wymagania wstępne

Znajomość języka rosyjskiego.

Cele kształcenia

Pogłębienie i wzmocnienie wiedzy w zakresie nauk o kulturze i religii oraz językoznawstwa, obejmujące takie cele szczegółowe, jak zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i zagadnieniami komunikacji międzykulturowej, zaopatrzenie w narzędzia do analizy i interpretacji tekstów kultury obcej i własnej, rozwijanie wrażliwości kulturowej ze szczególnym uwzględnieniem polsko-rosyjskiego dialogu kultur.

Treści programowe

Komunikacja międzykulturowa: historia badań, definicje, typy, modele. Kultura i jej części składowe. Zewnętrzne warstwy kultury: symbole, bohaterowie, rytuały. Teksty kultury przez pryzmat komunikacji międzykulturowej. Obcość, etnocentryzm, konflikt międzykulturowy, szok kulturowy. Normy kulturowe: obyczaje, tradycje, obrzędy. W poszukiwaniu wartości kulturowych: typy i wymiary kultur (G. Hofstede, F. Trompenaars, Ch. Hampden-Turner, R. Inglehart i in.). Polska i Rosja na kulturowej mapie świata. Badania wartości kulturowych w lingwistyce: językowy obraz świata, koncepty, słowa sztandarowe i in. Kulturowe warstwy Rosji: od Starożytnej Rusi do współczesności.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Грушевицкая Г.Г., Попков В.Д., Садохин А.М., Основы межкультурной коммуникации, Москва 2002.
- Burszta W. J., Antropologia kultury: tematy, teorie, interpretacje, Zysk i S-ka Wydawnictwo 1998.
- Inglehart R., Culture and Democracy, [w:] Why cultures matter: How Values Shape Human Progress, edited by Lawrence E. Harrison, Samuel P. Huntington. Basic Books 2000, pp. 80-97.
- Hampden-Turner C., Trompenaars A. Siedem wymiarów kultury, Warszawa 2002.
- Harrison L. E., and S. P. Huntington (eds.), Why cultures matter: How Values Shape Human Progress, Basic Books 2000.
- Hofstede G., Kultury i organizacje: zaprogramowanie umysłu, Warszawa 2000.
- Lazari de A. (ed.), Katalog wzajemnych uprzedzeń Polaków i Rosjan, Warszawa 2006.
- Lazari de A. (ed.), Идеи в России – Ideas in Russia – Idee w Rosji. Leksykon rosyjsko-polsko-angielski t. 1 – 5. Warszawa 1998 – 2004.
- Śliz A., Szczepński M. (red.), Wielokulturowość: konflikt czy koegzystencja? Warszawa 2011.
- Wierzbicka A., Semantics, Culture, and Cognition: Universal Human Concepts in Culture-Specific Configurations. Oxford University Press, 1992.
- Web-sites:
- geert-hofstede.com/cultural-dimensions.html

- www.worldvaluessurvey.org

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Hampden-Turner C., Trompenaars A. Siedem wymiarów kultury, Warszawa 2002.
- Hofstede G., Kultury i organizacje: zaprogramowanie umysłu, Warszawa 2000.
- Maćkiewicz J., Słowo o słowie. Potoczna wiedza o języku, Gdańsk 1999.

B. Literatura uzupełniająca

- Тер-Минасова С.Г., Язык и межкультурная коммуникация, Москва 2000.
- Степанов Ю.С., Константы: Словарь русской культуры, Москва 1997.
- Шмелев А.Д., Ключевые идеи русской языковой картины мира, Москва 2005.
- Małek, E., i J. Wawrzyńczyk. Kultura rosyjska. Postacie. Wydarzenia. Symbole. Daty. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2001.
- Suchanek M., (red.), Rosjoznawstwo. Uniwersytet Jagielloński, 2004.

Kierunkowe efekty uczenia się K_W01, K_W05, K_W11 K_U02, K_U05, K_U06, K_U07, K_U09, K_U10, K_U11, K_U13 K_K01, K_K02, K_K06, K_K07, K_K08	Wiedza K_W01, K_W05, K_W11 Student: <ul style="list-style-type: none"> • ma uporządkowaną wiedzę ogólną i zna terminologię z zakresu nauk o komunikacji międzykulturowej (K_W01), • ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach wiedzy o kulturze, w tym przede wszystkim w kulturze rosyjskiej (K_W05), • zna i rozumie metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury, właściwe dla tradycji europejskiej, teorii lub szkół badawczych w zakresie nauk humanistycznych i pokrewnych, właściwych dla kierunku rosjoznawstwo (K_W11).
	Umiejętności K_U02, K_U05, K_U06, K_U07, K_U09, K_U10, K_U11, K_U13 Student: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi przeprowadzić analizę problemów badawczych, poprzedzoną właściwym doбором metod i narzędzi badawczych charakterystycznych dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla rosjoznawstwa (K_U02), • potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla rosjoznawstwa w zakresie nauki o kulturze (K_U05), • potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla rosjoznawstwa w zakresie nauki o komunikacji (K_U06), • potrafi rozpoznawać różne rodzaje wytworów kultury i literatury rosyjskiej, a także przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historycznokulturowym i historycznoliterackim (K_U07), • potrafi rozpoznawać procesy i bariery w komunikacji międzykulturowej (K_U09), • posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków (K_U10), • definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i w piśmie podstawowe zagadnienia właściwe dla nauk humanistycznych w pracy nad wybranymi tematami w języku polskim i rosyjskim (K_U11), • posiada umiejętność tworzenia typowych prac pisemnych w języku rosyjskim i polskim, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł (K_U13).
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K01, K_K02, K_K06, K_K07, K_K08 Student: <ul style="list-style-type: none"> • ma świadomość zakresu swojej wiedzy i umiejętności fachowych, a także rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie wybranej specjalności oraz ogólnohumanistycznym, jak też kompetencji personalnych i społecznych (K_K01), • jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania na rzecz integracji kulturowej, promowania kultury i zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w danej dziedzinie (K_K02), • ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego

	<p>Europy a zwłaszcza Europy Środkowowschodniej i Słowiańszczyzny (K_K06),</p> <ul style="list-style-type: none"> • uznaje i szanuje różnice punktów widzenia determinowane różnym podłożem narodowym i kulturowym oraz ma gotowość do działań na rzecz integracji kultur (K_K07), • ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się międzykulturowych więzi społecznych (K_K08).
Kontakt tatiana.kananowicz@ug.edu.pl	